

Diskutera

Kursplanen i ämnet teckenspråk för hörande

Läsåret 2011/12 införs en samlad läroplan för var och en av de obligatoriska skolformerna grundskolan, grundsärskolan, sameskolan och specialskolan. I den samlade läroplanen för respektive skolform ingår kursplaner och kunskapskrav för samtliga ämnen. Det här diskussionsunderlaget riktar sig till dig som undervisar i ämnet teckenspråk för hörande i grundskolan. Materialet är tänkt att kunna användas som ett stöd för att sätta sig in i kursplanen och i den nya samlade läroplanen. Syftet med materialet är att sätta fokus på den nya läroplanens uppbyggnad och struktur samt visa hur den kan användas för planering av undervisningen i ämnet. I diskussionsunderlaget finns ett antal frågeställningar som rör kursplanens syfte, centrala innehåll och kunskapskrav, läroplanens övergripande mål och deras relation till kursplanen i ämnet.

Det finns ett diskussionsunderlag för vart och ett av grundskolans ämnen. Materialen har en gemensam uppbyggnad och frågeställningarna är desamma i alla material. Det som skiljer materialen åt är endast de ämnesspecifika avsnitten.

Till varje kursplan finns dessutom ett kommentarmaterial med bakgrundsresonemang och motiveringar till urval och avgränsningar i kursplanen. Diskussionsunderlagen och kommentarmaterialen är konstruerade för att komplettera varandra.

Det är Skolverkets förhoppning att det här diskussionsunderlaget kan vara ett stöd i lärares och skolors arbete med den nya samlade läroplanen.

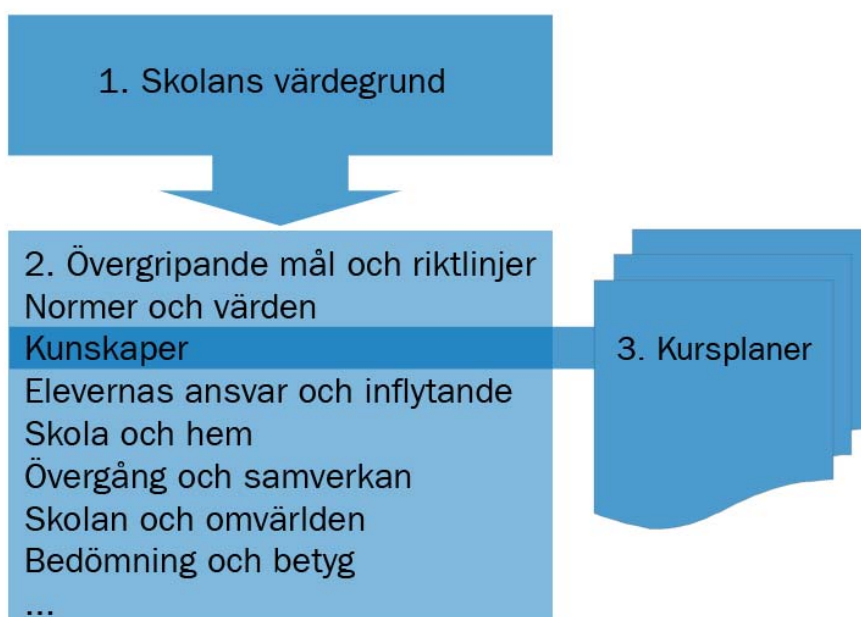
Diskussionsunderlaget är strukturerat under följande fyra rubriker:

- Den samlade läroplanen
- Kursplanen i ämnet teckenspråk för hörande
- Kunskapskrav och bedömning
- En idé till planering

Den samlade läroplanen

Den samlade läroplanen består av tre delar där de två första delarna utgörs av skolans värdegrund och samlade uppdrag samt de övergripande mål och riktlinjer som gäller för utbildningen. Läroplanens tredje del utgörs av de kursplaner och kunskapskrav som gäller för skolformen.

Kursplanerna är konstruerade utifrån de övergripande kunskapsmål som anges i läroplanens andra del och preciserar vilka ämnesspecifika kunskaper som undervisningen ska bidra med.

Övriga mål som anges i läroplanens andra del under *Normer och värden*, *Elevernas ansvar och inflytande*, *Skola och hem*, *Övergång och samverkan*, *Skolan och omvärlden* samt *Bedömning och betyg* preciseras inte i kursplanerna. Under dessa rubriker finns även angivet vilka riktlinjer som gäller för läraren i undervisningen.

Att diskutera

- Hur använder ni de mål och riktlinjer som finns angivna i läroplanens andra del i planeringen och genomförandet av undervisningen i ämnet?
- Är det några mål och riktlinjer som ni arbetar med på ett sätt som ni själva är extra nöjda med? Försök att identifiera vad det kan bero på.
- Är det några mål och riktlinjer som ni har svårare att veta hur ni ska hantera? Försök att identifiera vad det kan bero på och formulera utifrån detta konkreta handlingsalternativ som ni prövar och följer upp.
- Hur gör ni bedömningar av elevernas utveckling i förhållande till de mål som anges i läroplanens andra del? Hur dokumenterar ni detta?

Kursplanen i ämnet teckenspråk för hörande

I kursplanens syfte anges vilka kunskaper och förmågor som eleverna ska ges förutsättningar att utveckla. Syftet avslutas med ett antal långsiktiga mål som beskriver de ämnesspecifika förmågor som undervisningen ska ge eleverna möjlighet att utveckla. Genom undervisningen i ämnet teckenspråk för hörande ska eleverna sammanfattningsvis ges förutsättningar att utveckla sin förmåga att

- *avläsa och förstå teckenspråk och olika slags teckenspråkiga texter,*
- *formulera sig och kommunicera på teckenspråk,*
- *använda språkliga strategier för att förstå och göra sig förstådda på teckenspråk,*
- *anpassa språket efter olika syften, mottagare och sammanhang, samt*
- *reflektera över livsvillkor, samhällsfrågor och kulturella företeelser bland döva och andra teckenspråkiga i olika sammanhang och situationer, nationellt och internationellt.*

Det är dessa förmågor som ligger till grund för kunskapskraven.

Det centrala innehållet anger vad undervisningen i ämnet ska behandla. I ämnet teckenspråk för hörande är det centrala innehållet angivet för årskurserna 4-9. Det är dessutom indelat i följande tre övergripande kunskapsområden:

- Kommunikationens innehåll
- Avläsa - reception
- Teckna och samtala – produktion och interaktion

Inom varje kunskapsområde finns ett antal innehållspunkter. Vissa av innehållspunkterna kan återkomma för flera årskurser men skiljer sig då åt när det gäller omfattning och komplexitet. Kursplanen kompletteras med kunskapskrav. Kunskapskraven behandlas utförligare under avsnittet *Kunskapskrav och bedömning*.

Att diskutera:

- Vilka syften lyfts fram i kursplanen för ämnet teckenspråk för hörande?
- Vilka likheter och skillnader finns i jämförelse med den tidigare kursplanen?
- Hur relaterar de olika punkterna i det centrala innehållet till syftet med ämnet?
- Vad får införandet av ett centralt innehåll i ämnet teckenspråk för hörande för konsekvenser för er undervisning?
- Vad säger syftet om hur ni behöver arbeta med det centrala innehållet?
- Hur arbetar ni för att skapa en likvärdig undervisning för alla elever?

Kunskapskrav och bedömning

Kunskapskraven ska ligga till grund för bedömningen av elevernas kunskaper genom hela skoltiden och är konstruerade utifrån ämnets mål och det centrala innehållet. Kunskapskraven ger stöd för att bedöma elevernas kunskaper och för att upptäcka vad eleven behöver utveckla vidare samt om någon form av stöd behöver sättas in. I ämnet teckenspråk för hörande finns kunskapskrav för betygen A, C och E i slutet av årskurs 9. I årskurs 9 används kunskapskraven för att bedöma vilket betyg elevens kunskaper motsvarar. Kunskapskraven i årskurs 9 är även utgångspunkt för terminsbetygen i årskurs 7¹, 8 och 9. För att tydliggöra för eleven vilka kunskaper hon eller han behöver utveckla kan beskrivningarna i kunskapskraven användas som utgångspunkt.

Exempel

I början av årskurs 8 har eleven just blivit bedömd att ha uppfyllt *kunskapskrav för betyget E i slutet av årskurs 9* i ämnet teckenspråk för hörande. Läraren kan då till exempel visa eleven kunskapskraven för betygen C och A i slutet av årskurs 9. Utifrån dessa kan läraren och eleven samtala om hur elevens kunskaper och förmågor i ämnet kan utvecklas vidare.

Att diskutera

- Vilka krav ställer kunskapskraven på er undervisning?
- Hur arbetar ni för att eleverna ska få kunskap om vad som krävs för olika betyg?
- Hur arbetar ni med att kontinuerligt dokumentera, utvärdera och bedöma elevernas kunskaper?
- Hur ger ni eleverna respons under arbetets gång?
- Hur använder ni resultat från prov eller avstämningar utifrån diagnostiska material och bedömningsstöd i undervisningen?
- Hur försäkrar ni er om att de bedömningar ni gör av elevernas kunskaper är så rättvisa och likvärdiga som möjligt?
- Hur kan kunskapskravens beskrivningar användas när ni formulerar skriftliga omdömen?

¹ Betyg i årskurs 7 träder i kraft först hösten 2012.

En idé till planering

För att främja elevernas lärande och kunskapsutveckling ska undervisningen, enligt läroplanen, ta sin utgångspunkt i elevernas bakgrund, tidigare erfarenheter, språk och kunskaper samt i läroplanens övergripande mål och kursplanen i ämnet.

För att illustrera detta presenteras här nedan en idé om hur man kan planera och utforma undervisning i enlighet med den samlade läroplanens första och andra del samt kursplanen och kunskapskraven i ämnet teckenspråk för hörande. I de fall man planerar för ämnesövergripande arbetsområden kompletteras planeringen med de övriga ingående ämnenas kursplaner och kunskapskrav. Modellen bygger på att elever och lärare tillsammans planerar ett arbetsområde som utgår från kursplanen i teckenspråk för hörande samt elevernas förkunskaper och intressen. Modellen ska inte ses som linjär, de olika delarna i den står i dialog med och är beroende av varandra. Exemplet är konstruerat för årskurs 7-9 men idén om planeringsprocessen är överförbar till alla årskurser. Observera att exemplet är övergripande till sin karaktär och endast syftar till att illustrera planeringsprocessen.

Exempel på en planeringsprocess av ett arbetsområde

Ett arbetslag för årskurserna 7-9 ska tillsammans planera ett arbetsområde i ämnet teckenspråk för hörande som ska pågå under 4 veckor under en vårtermin. Arbetslaget har vid flera tillfällen fört diskussioner utifrån de kunskaper och förmågor som kursplanen i ämnet beskriver att eleverna ska ges möjlighet att utveckla genom undervisningen samt läroplanens övergripande mål.

Till exempel

- Hur kan vi arbeta för att ge eleverna förutsättningar att utveckla sina kunskaper i språket och kunskaper om livsvillkor samt kulturella och sociala företeelser i det teckenspråkiga samhället och andra sammanhang där teckenspråk används så att de får tilltro till sin förmåga att använda språket i olika situationer och för skilda syften?
- Hur arbetar vi för att eleverna ska få *möjligheter att utveckla sin förmåga att formulera sig och samspela med andra på teckenspråk och att anpassa sitt språk till olika situationer, syften och mottagare?*
- Hur skapar vi arbetsformer som möjliggör att vi *tillsammans med eleverna planerar och utvärderar undervisningen?*

Exempel på en planeringsprocess

- **Förankring i kursplanens syfte**
- Innehåll
- Konkretisering av mål
- Arbetsformer
- Bedömning
- Dokumentation

Förankring i kursplanens syfte

Arbetslaget har sedan tidigare diskuterat att ett framtida arbetsområde ska behandla livsvillkor och kulturella företeelser i det teckenspråkiga samhället. Under perioden äger Deaflympics rum, och Sveriges television bevakar evenemangen genom dövas-TV. Med anledning av detta bestämmer sig arbetslaget för att arbeta med arbetsområdet *Dövsport: Ett socialt sammanhang för döva samt språkliga beskrivningar av människor och objekt i rörelser*. I utdraget från syftet nedan är de delar som arbetsområdet kommer att beröra understrukna. Arbetslaget kan konstatera att stora delar av syftet i ämnet teckenspråk för hörande berörs i samband med arbetsområdet *Dövsport: Ett socialt sammanhang för döva samt språkliga beskrivningar av människor och objekt i rörelser*.

Utdrag ur läroplanens tredje del, kursplan i ämnet teckenspråk för hörande

Språk är människans främsta redskap för att tänka, kommunicera och lära. Att ha kunskaper i flera språk kan ge nya perspektiv på omvärlden, ökade möjligheter till kontakter och större förståelse för olika sätt att leva. Kunskaper i flera språk ger också större möjligheter att ingå i skilda sociala och kulturella sammanhang. Kunskaper i teckenspråk är en förutsättning för att på ett naturligt sätt kunna verka bland döva och andra teckenspråkiga.

Syfte

Undervisningen i ämnet teckenspråk för hörande ska syfta till att eleverna utvecklar kunskaper i svenskt teckenspråk och kunskaper om de sammanhang där teckenspråket används samt tilltro till sin förmåga att använda språket i olika situationer och för skilda syften.

Genom undervisningen ska eleverna ges möjlighet att utveckla en allsidig kommunikativ förmåga. Denna förmåga innebär att förstå teckenspråk i både möten med människor och teckenspråkiga texter, att kunna formulera sig och samspela med andra på teckenspråk och att kunna anpassa sitt språk till olika situationer, syften och mottagare. I den kommunikativa förmågan ingår även språklig säkerhet och att kunna använda olika strategier för att stödja kommunikationen och lösa problem när språkkunskaperna inte räcker till.

I mötet med teckenspråk ska eleverna ges möjlighet att utveckla förmågan att sätta innehållet i relation till egna erfarenheter, livsvillkor och intressen. Undervisningen ska även ge eleverna möjligheter att utveckla kunskaper om och förståelse för livsvillkor samt kulturella och sociala företeelser i det teckenspråkiga samhället och andra sammanhang där teckenspråk används.

Undervisningen ska bidra till att eleverna utvecklar kunskaper i att söka, värdera, välja och tillägna sig innehållet i teckenspråk från olika källor. De ska också ges förutsättningar att kunna använda olika hjälpmedel för lärande, förståelse, skapande och kommunikation. Undervisningen ska stimulera elevernas nyfikenhet på språk och kulturer och förmedla nytta av

språkkunskaper.

Genom undervisningen i ämnet teckenspråk för hörande ska eleverna sammanfattningsvis ges förutsättningar att utveckla sin förmåga att

- avläsa och förstå teckenspråk och olika slags teckenspråkiga texter,
- formulera sig och kommunicera på teckenspråk,
- använda språkliga strategier för att förstå och göra sig förstådda på teckenspråk,
- anpassa språket efter olika syften, mottagare och sammanhang, samt
- reflektera över livsvillkor, samhällsfrågor och kulturella företeelser bland döva och andra teckenspråkiga i olika sammanhang och situationer, nationellt och internationellt.

Lärarna i exemplet undersöker vad eleverna redan kan och vad de vill lära sig. Det senare är betydelsefullt eftersom de är måna om att sätta in arbetsområdet i ett för eleverna meningsfullt och intresseskapande sammanhang. Lärarna låter eleverna berätta om sina erfarenheter av och eventuella intressen för sport, till exempel eget sportande eller annat. Man tar också upp internationellt tävlande som olympiska spel, olika mästerskap och liknande.

De får också ge förslag på aktiviteter de vill göra inom ramen för arbetsområdet samt vilket innehåll som kan vara relevant till det aktuella arbetsområdet.

Exempel på en planeringsprocess

- Förankring i kursplanens syfte
- **Innehåll**
- Konkretisering av mål
- Arbetsformer
- Bedömning
- Dokumentation

Innehåll

Lärarna diskuterar kursplanens centrala innehåll för årskurs 4-9 och vad som skulle kunna vara relevant att behandla i arbetsområdet *Dövsport: Ett socialt sammanhang för döva samt språkliga beskrivningar av människor och objekt i rörelser.*

Arbetslaget ser att de utifrån kursplanen har stora möjligheter att tillsammans med eleverna bestämma innehåll som är bekant och elevnära. I rutan nedanför är det innehåll som lärarna bestämmer sig för att behandla i det aktuella arbetsområdet understruket.

Utdrag ur läroplanens tredje del, Kursplaner, teckenspråk för hörande inom ramen för språkval

Kommunikationens innehåll

- Ämnesområden som är välbekanta för eleverna.
- Intressen, vardagliga situationer, personer, platser, aktiviteter och händelser.
- Åsikter, känslor och erfarenheter.
- Det teckenspråkiga samhället och teckenspråkets ställning i Sverige.

Avläsa – reception

- Tydligt teckenspråk och teckenspråkiga texter som är instruerande och beskrivande från olika medier.
- Samtal och dialoger.
- Berättelser och annan fiktion på teckenspråk, även i dramatiserad form.
- Information på teckenspråk, till exempel tidtabeller
- Strategier för att uppfatta betydelsebärande enheter och förstå sammanhang beroende på framställningens form och innehåll.
- Olika sätt att söka och välja teckenspråkiga texter från Internet och andra medier.
- Språkliga företeelser som tecken, bokstavering, satsbyggnad, fasta orala komponenter och icke-manuella signaler i det språk som eleverna möter.
- Hur olika signaler används för att inleda och avsluta olika typer av samtal och teckenspråkiga texter.

Teckna och samtala – produktion och interaktion

- Presentationer, instruktioner, meddelanden, berättelser och beskrivningar på sammanhängande teckenspråk.
- Språkliga strategier för att förstå och göra sig förstådd när språket inte räcker till, till exempel omformuleringar.
- Språkliga strategier för att delta i och bidra till samtal, till exempel frågor och bekräftande fraser och uttryck.
- Bokstavering, tecken, fasta orala komponenter, icke-manuella signaler och satsbyggnad för tydlig kommunikation.

Exempel på en planeringsprocess

- Förankring i kursplanens syfte
- Innehåll
- **Konkretisering av mål**
- Arbetsformer
- Bedömning
- Dokumentation

Konkretisering av mål

Lärarna i exemplet vill tydliggöra vilka kunskaper och förmågor som arbetsområdet ska ge eleverna förutsättningar att utveckla. De konkretiserar därför målen i ämnets syfte. Konkretiseringen innebär för arbetsområdet *Dövsport: Ett socialt sammanhang för döva samt språkliga beskrivningar av människor och objekt i rörelser* att eleverna efter avslutat arbetsområde ska ha utvecklat:

- sin förmåga att avläsa och förstå svenskt teckenspråk främst i avseende vad det gäller objekt i rörelse,
- sin förmåga att formulera sig och kommunicera på teckenspråk om människor och objekt i rörelse och om sin förståelse och känslor för hur språk ökar individens möjligheter att ingå i olika sociala och kulturella sammanhang
- sin förmåga att använda språkliga strategier för att förstå teckenspråkiga texter om dövsport och för att göra sig förstådda på teckenspråk i samtal och olika former av redogörelser
- sin förmåga att anpassa språket efter olika syften, mottagare och sammanhang för att underlätta i samtalssituationer och olika former av redogörelser
- sin förmåga att reflektera över de teckenspråkiga texternas innehåll och vad de berättar om döva och andra teckenspråkiga i idrottssammanhang, nationellt och internationellt.

Exempel på en planeringsprocess

- Förankring i kursplanens syfte
- Innehåll
- Konkretisering av mål
- **Arbetsformer**
- Bedömning
- Dokumentation

Arbetsformer

I valet av arbetsformer utgår lärarna från läroplanens två första delar. Där anges bland annat riktlinjer som läraren har att förhålla sig till när det gäller elevernas utveckling och lärande.

Utdrag ur läroplanens andra del 2.2 Kunskaper

Riktlinjer

Läraren ska

- ta hänsyn till varje enskild individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande,
- stärka elevernas vilja att lära och elevens tillit till den egna förmågan,
- ge utrymme för elevens förmåga att själv skapa och använda olika uttrycksmedel.

Med stöd av de inledande diskussionerna med eleverna väljer lärarna att eleverna ska få se nyhetsinslag och andra teckenspråkiga texter från Deaflympics. Eleverna kommer även ges möjlighet att se texter på något annats lands nationella teckenspråk. Eleverna kommer också själv att få arbeta med en sportgren eller en enskild deltagare som de tycker är

intressant eller vill veta mer om genom att söka i olika medier. För att utveckla förmågan att kommunicera på teckenspråk kommer eleverna att få föra samtal kring sport och deaflympics, och även att få träna sig på att spela in egna teckenspråkiga texter i form av artiklar och berättelser samt hur man presenterar ett arbete i multimedial form. Allt arbetet kommer att kunna publiceras på skolans hemsida eller vid en interaktiv utställning. När eleverna samtalar eller berättar i klassen kommer de att få träna sig på att ge respons på ett sätt som bekräftar och bygger upp både det personliga och det språkliga självförtroendet.

Exempel på en planeringsprocess

- Förankring i kursplanens syfte
- Innehåll
- Konkretisering av mål
- Arbetsformer
- **Bedömning**
- Dokumentation

Bedömning

Lärarna i exemplet vill att eleverna ska förstå vad de förväntas lära sig inom ramen för arbetsområdet och få möjligheter att ta ansvar för sitt lärande. Därför planerar de för hur de fortlöpande ska arbeta med bedömning och feedback inom ramen för arbetsområdet samt hur de ska göra eleverna delaktiga i detta. Lärarna stödjer sig på läroplanens övergripande mål om bedömning och betyg.

Utdrag ur läroplanens första del, 2.7 Bedömning och betyg

Skolans mål är att varje elev

- utvecklar ett allt större ansvar för sina studier, och
- utvecklar förmågan att själv bedöma sina resultat och ställa egen och andras bedömning i relation till de egna arbetsprestationerna och förutsättningarna.

För att tydliggöra för eleverna vad de förväntas lära sig utgår lärarna i exemplet från kunskapskraven i slutet av årskurs 9. De delar i kunskapskraven som lärarna kommer att utgå ifrån i sin bedömning under och efter arbetsområdet *Dönsport: Ett socialt sammanhang för döva samt språkliga beskrivningar av människor och objekt i rörelser* är understruken i rutan nedanför, där kunskapskraven för betyget E är valt som exempel. Arbetslaget konstaterar att det begränsade arbetsområdet *Dönsport: Ett socialt sammanhang för döva samt språkliga beskrivningar av människor och objekt i rörelser* ger ett brett bedömningsunderlag som berör stora delar av kunskapskraven i ämnet teckenspråk för hörande.

Kunskapskrav för betyget E i slutet av årskurs 9 för ämnet teckenspråk för hörande inom ramen för språkval

Eleven kan förstå **det mest väsentliga innehållet och uppfattar tydliga detaljer** i enkelt och tydligt teckenspråk i lugnt tempo om vardagliga och välbekanta ämnen. Eleven visar sin förståelse genom att **i enkel form redogöra för och kommentera innehåll och detaljer** samt genom att med **godtagbart** resultat agera utifrån budskap och instruktioner i innehållet. För att underlätta sin förståelse av innehållet vid reception kan eleven **i viss utsträckning** välja och använda sig av strategier för avläsning. Eleven kan välja bland teckenspråkiga texter av enkel karaktär och från olika medier samt **på ett relevant sätt** använda det valda materialet i sin egen produktion och interaktion.

I framställningar av olika slag kan eleven formulera sig **enkelt och begripligt med fraser och meningar**. För att förtydliga och variera sin kommunikation kan eleven bearbeta och göra **enstaka, enkla** förbättringar av egna framställningar. I interaktion kan eleven uttrycka sig **enkelt begripligt med tecken, fraser och meningar**. Dessutom kan eleven välja och använda sig av **någon strategi** som löser problem i och förbättrar interaktionen.

Eleven kommenterar **i enkel form** några företeelser i olika sammanhang där teckenspråk används, och kan då också göra enkla jämförelser med egna

erfarenheter och kunskaper.

Exempel på en planeringsprocess

- Förankring i kursplanens syfte
- Innehåll
- Konkretisering av mål
- Arbetsformer
- Bedömning
- **Dokumentation**

Dokumentation

Lärarna i exemplet diskuterar och bestämmer sig för hur de ska bedöma elevernas lärande och utveckling inom ramen för arbetsområdet och vid vilka tillfällen detta ska ske samt hur elevernas lärande och utveckling ska dokumenteras.

Tillsammans med kunskapskraven blir detta ett underlag för fortsatt formativ bedömning av hur eleven kan fortsätta att utvecklas i riktning mot ämnets syfte och läroplanens övergripande mål. Det blir även en del i det underlag som ligger till grund för de skriftliga omdömena som lärarna skriver inför utvecklingssamtalet.

Lärarna i exemplet planerar också att använda bedömningsunderlagen som utgångspunkt för att utvärdera den egna undervisningen med syfte att utveckla dess kvalitet så att elevernas måluppfyllelse kan öka.

Sammanfattning av planeringen

Lärarna i exemplet har planerat arbetsområdet *Dövspport: Ett socialt sammanhang för döva samt språkliga beskrivningar av människor och objekt i rörelser* för årskurserna 7-9. Planeringen formuleras skriftligt och används för att informera elever och föräldrar om arbetsområdet.

För arbetsområdet *Dövspport: Ett socialt sammanhang för döva samt språkliga beskrivningar av människor och objekt i rörelser* kom planeringen för årskurs 7-9 att se ut så här:

Planering för arbetsområde Dövspport: Ett socialt sammanhang för döva samt språkliga beskrivningar av människor och objekt i rörelser, årskurs 7-9

Under fyra veckor av vårterminen kommer vi att arbeta med arbetsområdet ”*Dövspport: Ett socialt sammanhang för döva samt språkliga beskrivningar av människor och objekt i rörelser*” i ämnet teckenspråk för hörande.

Genom att arbeta med det här arbetsområdet på olika sätt får du möjlighet att bli bättre på att avläsa, teckna och samtala.

Följande långsiktiga mål i ämnet ligger till grund för arbetsområdet:

- avläsa och förstå teckenspråk och olika slags teckenspråkiga texter,
- formulera sig och kommunicera på teckenspråk,
- använda språkliga strategier för att förstå och göra sig förstådda på teckenspråk,
- anpassa språket efter olika syften, mottagare och sammanhang, samt
- reflektera över livsvillkor, samhällsfrågor och kulturella företeelser bland döva och andra teckenspråkiga i olika sammanhang och situationer, nationellt och internationellt.

I arbetsområdet ” *Dövspport: Ett socialt sammanhang för döva samt språkliga beskrivningar av människor och objekt i rörelser*” ska du få möjlighet att utveckla

- din förmåga att avläsa och förstå svenskt teckenspråk främst i avseende vad det gäller objekt i rörelse,
- din förmåga att formulera dig och kommunicera på teckenspråk om människor och objekt i rörelse och om din förståelse och känslor för hur språk ökar individens möjligheter att ingå i olika sociala och kulturella sammanhang,
- din förmåga att använda språkliga strategier för att förstå teckenspråkiga texter om dövspport och för att göra dig förstådd på teckenspråk i samtal och olika former av redogörelser,
- din förmåga att anpassa språket efter olika syften, mottagare och sammanhang för att underlätta i samtalssituationer och olika former av redogörelser, och
- din förmåga att reflektera över de teckenspråkiga texternas innehåll och vad de berättar om döva och andra teckenspråkiga i idrottsammanhang, nationellt och internationellt.

Bedömning

I arbetsområdet bedöms på vilket sätt

- du kan förstå och tolka innehållet i teckenspråkiga texter där förflyttningar och rörelse är en framträdande del av budskapet och då använda olika strategier för att underlätta din förståelse av det du avläser,
- du kan välja och använda teckenspråkiga texter från olika medier för att berätta och samtala om dövsport som ett socialt sammanhang för döva,
- du kan formulera dig och kommunicera på teckenspråk om dina upplevelser av och känslor inför de texter du möter, och då anpassa ditt språk till dem du kommunicerar med och till sammanhanget,
- du kan förtydliga dina framställningar genom att bearbeta och förbättra dem samt även använda olika strategier för att lättare kunna göra dig förstodd i samtal och olika former av redogörelser, och
- du kan presentera dina reflektioner om vad innehållet i texterna kan berätta om dövsport samt jämföra detta med egna erfarenheter.

Den multimediala presentationen och de artiklar eller berättelser du producerar kommer att ligga till grund för bedömningen av vad du har utvecklat och vad du kan utveckla vidare.

Undervisning

För att du ska få möjlighet att lära dig allt det här ska vi på lektionerna se nyhetsinslag och andra teckenspråkiga texter från Deaflympics. Vi kommer även att se texter på något annat lands nationella teckenspråk. Du kommer också själv att få arbeta med en sportgren eller en enskild deltagare som du tycker är intressant eller vill veta mer om genom att söka i olika medier. Vi kommer att föra samtal kring sport och deaflympics, och även att träna på att spela in teckenspråkiga texter i form av artiklar och berättelser. Du kommer även att få lära dig hur man kan presentera ett arbete i multimedial form. Arbetet kommer att publiceras på skolans hemsida eller vid en interaktiv utställning. Du kan givetvis göra båda, om du vill.

Exempel på en planeringsprocess

- Förankring i kursplanens syfte
- Innehåll
- Konkretisering av mål
- Arbetsformer
- Bedömning
- Dokumentation

Planera ett arbetsområde

Här nedan följer ett antal frågor som tillsammans med exemplet ovan kan vara en utgångspunkt för planering av ett arbetsområde eller en arbetsuppgift.

Förankring i kursplanens syfte

- Vilka delar ur syftet vill vi skapa ett arbetsområde eller arbetsuppgift kring?
- Hur tar vi reda på elevernas förkunskaper och vad kan de ha inflytande över i planeringen av arbetsområdet?

Innehåll

- Vad av det centrala innehållet kommer att behandlas i arbetsområdet?
- Finns det idéer från lärare eller elever på ytterligare innehåll som vi ser skulle kunna vara relevant att behandla inom ramen för arbetsområdet?

Konkretisering av mål

- Hur tydliggör vi arbetsområdet för eleverna så att de är medvetna om målet med arbetet?
- Hur kan vi konkretisera de utvalda målen i det aktuella arbetsområdet?

Arbetsätt

- Vilka delar från den samlade läroplanens övergripande mål ska eleverna ges möjlighet att utveckla i det aktuella arbetsområdet?
- Hur introducerar, genomför och avslutas arbetsområdet så att eleverna ges möjlighet att utvecklas i riktning mot ämnets syfte och läroplanens övergripande mål?
- Hur stimulerar vi elevernas språkutveckling inom ramen för arbetsområdet?
- Vilka andra ämnen kan kopplas till arbetsområdet för att skapa större sammanhang och helheter?

Bedömning

- Hur och när kan elevernas kunskaper och förmågor bedömas i relation till arbetsområdet och ämnets kunskapskrav både under arbetsprocessen och efter genomfört arbete?
- Vilka redovisningsformer ger eleverna möjlighet att visa de kunskaper som det är tänkt att de ska utveckla?

Dokumentation

- Hur dokumenterar vi varje elevs kunskapsutveckling?
- Hur kan vi använda dokumentationen för att utvärdera vår undervisning?
- Hur överför vi de erfarenheter vi gör i arbetsområdet till andra arbetsområden?
- Hur delger vi andra kollegor våra erfarenheter?